

УДК 334.78

Січко С.М.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського

САМОРЕГУЛІВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

SRO'S AS A NECESSARY ELEMENT FUNCTIONING OF THE FINANCIAL MARKETS

АНОТАЦІЯ

Розглянуто принципи забезпечення оптимального функціонування фінансової практики. Побудована суб'єктна модель функціонування фінансового ринку, яка дала змогу визначити взаємозв'язки, що виникають у процесі функціонування фінансового ринку і спрямовані на забезпечення оптимального функціонування та досягнення ефективності регуляторного впливу. Проаналізовано національну практику використання інституту саморегулювання у різних сегментах фінансового ринку. Наголошено на проблемах, які мають місце у впровадженні саморегулювання у процес державного регулювання фінансового ринку. Окреслені позитивні ефекти від використання інституту саморегулювання та наведені пропозиції для подальшого формування відповідної фінансової практики з метою гармонізації інтересів усіх учасників.

Ключові слова: фінансовий ринок, саморегулювання, саморегулювнi організації, професійне об'єднання, некомерційні державні організації.

АННОТАЦИЯ

Рассмотрены принципы обеспечения оптимального функционирования финансовой практики. Построена субъектная модель функционирования финансового рынка, позволяющая определить взаимосвязи, которые возникают на финансовом рынке и призваны обеспечить оптимальное функционирование и достижение эффективности регулирования. Проанализирована национальная практика использования института саморегулирования в различных сегментах финансового рынка. Выделены проблемы, которые сопровождают практику использования саморегулирования в процессе государственного регулирования финансового рынка. Определены положительные эффекты существования института саморегулирования и даны предложения для дальнейшего формирования финансовой практики с целью гармонизации интересов всех участников.

Ключевые слова: финансовый рынок, саморегулирование, саморегулируемые организации, профессиональные объединения, некоммерческие негосударственные организации.

ANNOTATION

The author have studied the principles of ensuring the optimal functioning of financial practices. It has been created the subjective model of functioning of the financial market, which allowed determining of the interrelations that arise in the financial market and are called upon to ensure optimal functioning and achievement of regulatory efficiency. It has been analyzed the national practice of using the institute of self-regulation in various segments of the financial market. It has been discovered problems that accompany the practice of using self-regulation in the process of state regulation of the financial market. Positive effects of the existence of the institution of self-regulation have been determined and suggestions have been made for the further development of financial practices with a view to harmonizing the interests of stakeholders.

Keywords: financial market, self-regulation, self-regulating organizations, professional associations, non-profit non-governmental organizations.

Постановка проблеми. Сучасний фінансовий ринок являє собою полісистемне утворення,

що складається із різних сегментів. Виходячи з принципів International Council of securities Association (ICSA), для забезпечення оптимального функціонування фінансової практики, регуляторної діяльності та діяльності саморегулювнiх організацій необхідно впроваджувати:

1) принципи управління ринковою інфраструктурою. Принципи були розроблені для вирішення проблем, які виникли з еволюції бірж і клірингових та розрахункових систем на основі, наприклад, деформації і консолідації. Ці принципи покликані забезпечити основу для реалізації механізмів управління щодо постачальників інфраструктури ринку і підзвітність та прозорість для власників, користувачів і регулюючих органів;

2) принципи нормотворчості і регулювання на фінансових ринках. Принципи для кращого регулювання, які були розроблені на основі наявних механізмів регулювання, передбачають, що регулівне втручання повинно мати місце тільки за наявності доказового провалу ринку, інші засоби правового захисту будуть менш ефективними, а вигоди від втручання переважатимуть витрати;

3) рекомендації щодо діяльності саморегулювнiх організацій (далі – СРО). За відсутності міжнародного кодексу члени ICSA розробили кращі практики для здійснення допомоги суб'єктам фінансового ринку в управлінні конфліктами інтересів [1].

Виходячи з таких принципів, передумовами оптимального функціонування фінансового ринку доцільно вважати:

1) наявність нормативно-правового забезпечення (регулятори);

2) формування розгалуженої мережі різноманітних установ та інституцій (організаційна інфраструктура фінансового ринку);

3) ефективне використання фінансових інструментів (інструментальне наповнення).

У сучасних умовах розвитку української економіки реалізація означених принципів досить складна, особливо у сфері формування регуляторного апарату. Наявність не тільки державного регулятора, а й інститутів саморегулювання та нестала практика їх взаємодії визначають проблему для подальшого розвитку фінансового ринку в умовах «ручного» регулю-

вання фахових об'єднань, нерозуміння їхньої ролі і потенціалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми саморегулювання не приділяється достатньо уваги з боку науковців-фахівців економічного блоку. В основному цю проблему досліджують науковці та практикуючі фахівці юридичного спрямування. Дослідження теоретичних та практичних проблем саморегулювання висвітлені у працях С. Еша, А. Заболоцького, С. Міщенко, Л. Минюк, Ю. Ровенського, Р. Сімпсона та інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність наукових праць, із активним розвитком фінансового ринку України в умовах кризи актуалізується необхідність процесів становлення інституту саморегулювання як одного з найважливіших сегментів фінансового сектору України.

Метою статті є визначення місця саморегулювальних організацій у системі функціонування фінансового ринку України.

Виклад основного матеріалу дослідження. International Council of securities Association (ICSA) визначає СРО як «приватну, неурядову організацію, діяльність якої спрямована на підтримку громадських інтересів для підвищення цілісності ринку. До функціоналу саморегулювальних організацій як недержавних організацій відносять:

- а) відповідність напряму діяльності державній політиці;
- б) підтримку ефективності ринку і захисту прав інвесторів за рахунок делегування повноважень державним регулятором;
- в) розроблення і впровадження норм та правил у сфері реалізації своїх повноважень за умов їх затвердження регулюючим органом;
- г) контрольно-наглядову функцію за дотриманням розроблених норм і правил;
- д) використання дисциплінарних механізмів до тих, хто порушує чинні норми і правила;
- ж) забезпечення вирішення проблем, пов'язаних із конфліктом інтересів між суб'єктами фінансового ринку [1].

Таким чином, на СРО покладається значна відповідальність перед усіма стейкхолдерами на фінансовому ринку. Відповідно до розробленої Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року ефективно функціонування української фінансової системи буде забезпечуватись шляхом проведення комплексних змін:

– у регуляторів фінансового сектору – шляхом зміцнення інституційної спроможності регуляторних органів та створення відповідних умов для ефективного нагляду та впливу, зміцнення стійкості фінансової системи країни, зростання її кредитного та інвестиційного потенціалу;

– в учасників фінансового сектору (різних форм власності) – шляхом очищення від

«баластів» та проблемних установ, відновлення та посилення довіри до гравців ринку, стимулювання розвитку, прозорості та конкуренції у всіх сегментах, забезпечення рівноправності учасників фінансового сектору [2].

Виходячи з основних позицій розвитку фінансового ринку в межах середовища, можна побудувати суб'єктну модель функціонування фінансового ринку (рис. 1).

Рис. 1. Суб'єктна модель функціонування фінансового ринку [розроблено автором]

Взаємозв'язки, які виникають у процесі функціонування фінансового ринку спрямовані на забезпечення оптимального функціонування та досягнення ефективності регуляторного впливу, кожний елемент системи є важливою ланкою на шляху динамічного стійкого економічного розвитку. Така позиція повністю корелюється з означеною метою в Комплексній програмі розвитку фінансового ринку України до 2020 р.

Важливою та самодостатньою ланкою фінансової системи є саморегулювальні організації. Виходячи з досвіду розвинутих країн, можна виокремити три моделі регулювання фінансового ринку.

1. Повноваження щодо регулювання ринку зосереджено у державних органів, лише незначна частка щодо нагляду, контролю, встановлення обов'язкових правил поведінки передається саморегулювальним організаціям професійних учасників ринку (США, Франція).

2. Максимальні повноваження передаються саморегулювальним організаціям, контроль за діяльністю проводиться через переговорний процес, індивідуальні узгодження із професійними учасниками ринку, при цьому у держави зберігаються контрольні функції, можливості втручання у процес саморегулювання (Великобританія).

3. Змішаний вид саморегулювання, що містить елементи двох попередніх моделей. Він характерний для країн, у яких держава законодавчо закріпила вагомості норм саморегулювальних організацій на рівні закону (Україна) [3].

Пошук оптимального варіанту співвідношення державного управління і ринкового механізму регулювання окремих сфер підпри-

емницької діяльності не є новою проблемою. Становлення фінансового сектору економіки України свідчить про об'єктивну необхідність формування відповідних інститутів для гармонізації інтересів всіх учасників. Чинна в Україні система державного регулювання характеризується високою бюрократизацією і має низку недоліків, таких як надмірність повноважень органів влади щодо встановлення правил і стандартів професійної діяльності; недостатня ефективність і високі витрати нагляду і контролю з боку органів влади; недостатність інституційно встановлених механізмів зворотного зв'язку між суб'єктами фінансового сектору й органами влади в питаннях правомочності і нагляду.

Це приводить до високих витрат держави та підприємств на підтримку неефективної системи контролю. Одним із широко застосовуваних у світовій практиці методів скорочення державного регулювання є саморегулювання, тобто передача частини прав щодо встановлення правил і контролю над ними самим учасникам ринку. Формування державної політики у сфері регулювання діяльності суб'єктів фінансового сектору супроводжується новими законодавчими інститутами, які найчастіше є результатом запозичення позитивного досвіду розвинених зарубіжних країн.

Так, в Україні оптимальна система регулювання може базуватися на законі, який дає спеціальні права, особливо у сфері взаємодії

з органами державної влади, професійним (підприємницьким) об'єднанням, що відповідають певним вимогам, а також на системі солідарної матеріальної відповідальності (страхування відповідальності) членів організації перед тими, кому їхня діяльність може завдати шкоди. Саморегулівні організації (СРО) сприяють підвищенню якості у тих сферах підприємницької та професійної діяльності, в яких існує об'єктивна необхідність у встановленні гнучких стандартів і правил.

Особливості утворення, діяльності та припинення СРО в Україні нині врегульовані на рівні галузевого законодавства. Зокрема, це закони України «Про цінні папери і фондовий ринок», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг», «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність» тощо. Згідно з положеннями цих нормативних актів СРО є неприбутковими товариствами, які здійснюють регулятивні повноваження щодо своїх членів. Такими організаціями розробляються і затверджуються різноманітні норми, правила і стандарти підприємницької і професійної діяльності у відповідній сфері (наприклад, кодекси професійної етики), встановлюються механізми і способи контролю за їх дотриман-

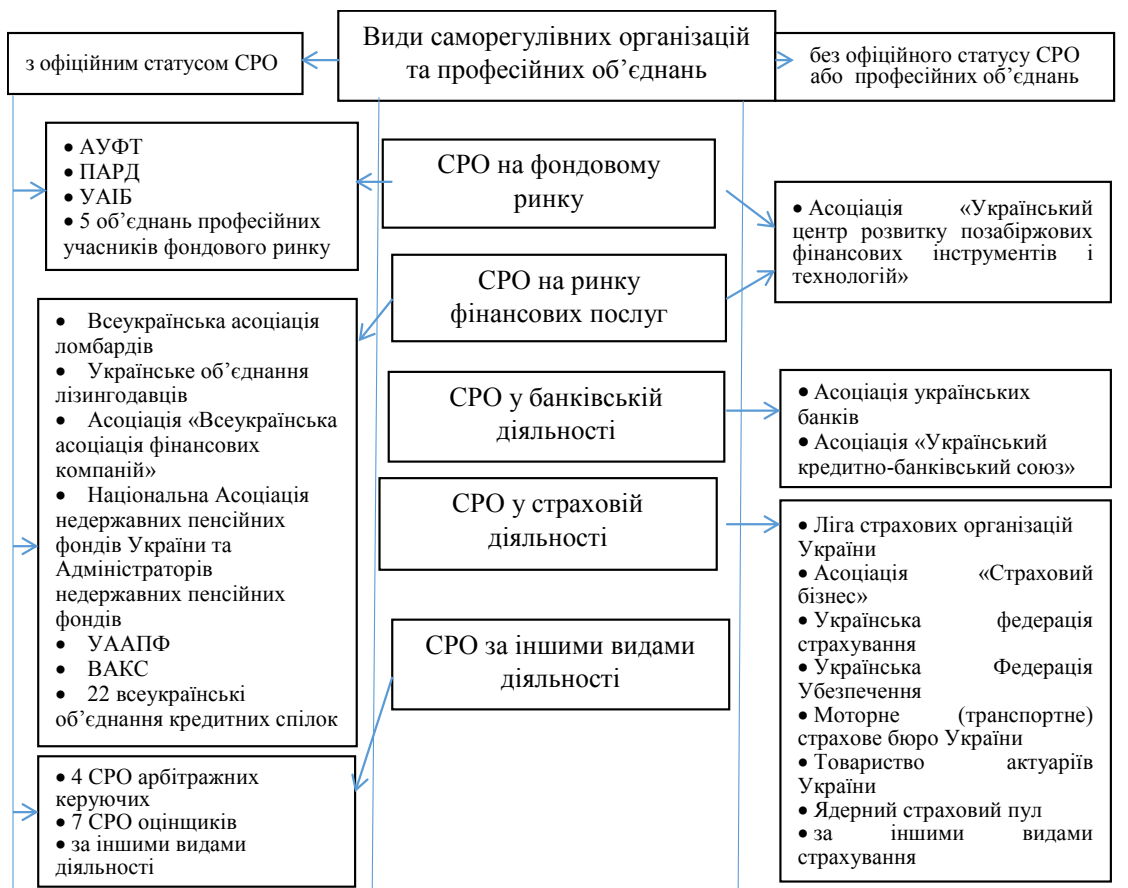

Рис. 2. СРО залежно від виду господарської діяльності [розроблено автором]

ням, а також вживаються заходи щодо притягнення до відповідальності членів, які припустилися порушень прийнятих правил і норм, а іноді – і положень законодавства [4].

Уніфікованого нормативно-правового акту, який регламентував би особливості організації та діяльності саморегульвних організацій, в Україні немає. У червні 2016 р. спільно з Міністерством економічного розвитку та торгівлі, Європейським банком розвитку та реконструкції, Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН та за участю експертів та громадськості було підготовлено та презентовано Концепцію базового законопроекту про саморегульвні організації. У Концепції передбачено трансформацію репрезентативних СРО та професійних об'єднань в елемент регуляторної сфери із частковою передачею державою повноважень [5].

Таким чином, саморегульвна організація – некомерційна організація, створена з метою саморегулювання, заснована на членстві, що об'єднує суб'єктів підприємницької діяльності, виходячи з єдності галузі виробництва товарів (робіт, послуг), ринку вироблених товарів (робіт, послуг), або об'єднує суб'єктів професійної діяльності певного виду. Натепер в Україні СРО можна систематизувати залежно від виду господарської діяльності (рис. 2).

Розподіл СРО за видами господарської діяльності показав, що найбільш прогресивним у створенні інституту саморегулювання є ринок фінансових послуг та фондовий ринок. Особливістю сучасної взаємодії СРО та органів державного регулювання є те, що багато інститутів не мають офіційного статусу (реєстрації) СРО, але їм можуть бути делеговані повноваження з боку державних органів шляхом законодавчого закріплення, також співпраця інколи будується на договірних засадах, у яких зазначаються повноваження кожного контрагента. Так, ринок банківських послуг характеризується відсутністю СРО, хоча наявні асоціації повною мірою можуть претендувати на статус СРО, але рівень їх взаємодії з регулятором будується на договорах про співпрацю.

Найбільш розвинутим в цьому контексті є фондовий ринок, на якому з метою створення ефективної системи регулювання та контролю за ініціативою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) згідно з Положенням про об'єднання професійних учасників фондового ринку (2012 р.) були утворені саморегульвні організації та об'єднання професійних суб'єктів ринку цінних паперів:

1. Асоціація «Українські фондові торговці» (АУФТ), створена 12.03.2009 р. шляхом консолідації трьох СРО (ТОВ «Регіональний фондовий союз», ВАТ «Київська міжнародна фондова біржа», ЗАТ «Українська фондова біржа»). Метою діяльності є забезпечення високого професійного рівня провадження діяльності на фондовому ринку та захист прав і законних

інтересів учасників фондового ринку України, які здійснюють торгівлю цінними паперами. Станом на 26.12.2016 р. до складу Асоціації входить 308 юридичних осіб [6].

2. Професійна Асоціація учасників Ринків капіталу та Деривативів (ПАРД) – професійне об'єднання на фондовому ринку України. Асоціація, заснована у 1996 р., представляє інтереси всіх вітчизняних депозитарних установ та торговців цінними паперами. У 2013 р. ПАРД підтвердила статус саморегульвної організації за видом професійної діяльності (депозитарна діяльність), а на початку 2015 р. отримала статус СРО з торгівлі цінними паперами. Станом на 31.12.2015 р. було 336 членів ПАРД, у тому числі депозитарних установ – 256, торговців цінними паперами – 304 [7].

3. Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу (УАІБ) є добровільною недержавною некомерційною організацією, що об'єднує усі компанії з управління активами в Україні. УАІБ заснована в квітні 1995 р. і є однією з найстаріших професійних організацій учасників фондового ринку. Це єдина в Україні саморегульвна недержавна організація, якій держава делегувала частку своїх повноважень, визначивши це Законом України «Про інститути спільного інвестування» та Положенням про об'єднання професійних учасників фондового ринку, затвердженим рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27.12.2012 р. № 1925 [8].

Також станом на кінець 2015 р. в Україні здійснювали діяльність такі об'єднання професійних учасників фондового ринку, як Професійна асоціація реєстраторів і депозитаріїв (за видом професійної діяльності – депозитарна діяльність); Професійна асоціація реєстраторів і депозитаріїв (за видом професійної діяльності – діяльність із торгівлі цінними паперами); Українська асоціація інвестиційного бізнесу (за видом професійної діяльності – діяльність з управління активами інституційних інвесторів); Асоціація «Українські фондові торговці» (за видом професійної діяльності – діяльність із торгівлі цінними паперами); Асоціація «Українські фондові торговці» (за видом професійної діяльності – депозитарна діяльність) [9].

Таким чином, у процесі державного регулювання центральні органи влади й управління можуть передавати певні функції на аутсорсинг чи делегувати окремі повноваження саморегульвним та громадським організаціям або суб'єктам підприємництва, діяльність яких із функціональної позиції спрямована на нормування та контроль професійної діяльності своїх членів у межах компетенції; захист професійних інтересів своїх членів у спорах з органами влади та споживачами; гарантію цивільної відповідальності членів у мінімально встановлених розмірах; професійну громадську експертизу законопроектів. Повна відповідальність щодо виконання делегованих функцій залишається

за державним органом, який може встановлювати правила, обмеження та вимоги до їх проведення, контролювати процес та результати виконання, а також відкликати повноваження.

Крім означених СРО на фондовому ринку, в Україні на законних підставах функціонує низка СРО на ринку фінансових послуг. У 2008 р. Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердила Положення, яким встановлено порядок і умови делегування повноважень саморегульним організаціям страховиків щодо розроблення і впровадження правил поведінки на ринку страхових послуг та сертифікації фахівців ринку страхових послуг, а також визначено обов'язковість внесення інформації про такі організації до реєстру саморегульних організацій фінансових установ [10]. Але до сьогодні в Україні не було зареєстровано жодної СРО. На страховому ринку України діє три добровільних професійних об'єднання: Ліга страхових організацій України, Асоціація «Страховий бізнес» та Українська федерація страхування. Ліга страхових організацій України (ЛСОУ) (1992 р.) – найвпливовіша організація та неприбуткове об'єднання учасників ринку страхових послуг України, яке створене з метою захисту інтересів своїх членів та інших учасників ринку страхових послуг (налічує 50 членів-учасників). Асоціація «Страховий бізнес» (2004 р.) – неприбуткова організація, діяльність якої спрямована на захист інтересів і прав учасників Асоціації; сприяння розвитку страхового ринку України; допомогу в питаннях розвитку страхового законодавства, методології та методики страхування (25 учасників). Метою діяльності Української федерації страхування (2008 р.) є сприяння розвитку прозорого класичного убезпечення (страхування) в Україні, недопущення недобросовісної діяльності її учасників, гарантування високого рівня послуг страхування, а також інтеграція українського та європейського ринків убезпечення (страхування), захист інтересів учасників Асоціації (31 учасник).

Чисельність членів цих організацій не перевищує 106 страхових компаній, що становить близько 30% від загальної кількості. Така ситуація є свідченням недостатнього рівня інституційного розвитку на страховому ринку та підтвердженням необхідності запровадження обов'язкової участі страхових компаній у саморегульних організаціях страховиків. Чинні професійні об'єднання страховиків після прийняття відповідної нормативно-правової бази можуть бути перетворені в саморегульні організації.

Щодо ринку недержавного пенсійного забезпечення, то відповідно до Положення «Про делегування саморегульній організації адміністраторів недержавних пенсійних фондів окремих повноважень» саморегульною організацією є об'єднання адміністраторів НПФ,

створені відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та інформації, яку внесено до реєстру саморегульних організацій фінансових установ [3]. Станом на 30.09.2016 р. було зареєстровано 65 недержавних пенсійних фондів та 22 адміністратори НПФ. На засадах саморегулювання діє Національна Асоціація Недержавних пенсійних фондів України та Адміністраторів Недержавних пенсійних фондів (2004 р.), яка є неприбутковою організацією. Основними напрямками її роботи є активна співпраця з органами законодавчої та виконавчої влади з метою удосконалення нормативно-правових актів регулятора; розвиток міжнародних контрактів; проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення; розроблення єдиних норм, стандартів етики поведінки на ринку та створення технічних і програмних центрів, які сприятимуть спрощенню роботи адміністраторів НПФ [11].

Крім цього, саморегульною організацією адміністраторів недержавних пенсійних фондів є Українська асоціація адміністраторів пенсійних фондів (УААПФ) (2006 р.). УААПФ приймає активну участь у розвитку законодавчої бази, моніторингу проблемних питань діяльності недержавних пенсійних фондів, активно взаємодіє з органами державної влади та суб'єктами фінансових ринків з метою запровадження та дотримання європейських стандартів якості послуг на ринку накопичувального пенсійного забезпечення та захисту інтересів учасників накопичувальних пенсійних фондів. Членами УААПФ є 5 компаній: ТОВ «Всеукраїнський адміністратор пенсійних фондів»; ТОВ «Фріфлайт АПФ»; ТОВ «АПФ «Центр персоналізованого обліку»; ТОВ «АПФ «Адміністратор пенсійного резерву»; ТОВ «ОТП Адміністратор пенсійних фондів» [12].

На кредитному ринку статус саморегульних організацій має Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) (2003 р.) ВАКС працює за такими головними напрямками, як робота з нормативно-правовими актами, представництво професійних інтересів членів ВАКС, їх інформаційна підтримка; збір та аналіз звітності, навчання; міжнародна співпраця (станом на 01.12.2016 р. її членами є 89 кредитних спілок) [13].

Також в Україні працюють всеукраїнські об'єднання кредитних спілок: Українська об'єднана кредитна спілка (УОКС) – працює на базі ВАКС; Об'єднана кредитна спілка «Національна асоціація кредитних спілок» – працює на базі Національної асоціації кредитних спілок; Об'єднана кредитна спілка «Програма захисту вкладів», яка об'єднує кредитні спілки всіх регіонів України, та інші [3].

Крім цього, в Україні функціонують всеукраїнські саморегульні організації оцінщиків, які станом на лютий 2017 р. містять 2500 суб'єктів, об'єднаних у 7 СРО, таких як Громадська організація Всеукраїнське об'єднання «Українське

товариство оцінювачів»; Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська спілка оцінювачів»; Громадська організація «Всеукраїнська Асоціація Фахівців Оцінки»; Громадська організація «Асоціація спеціалістів банківської оцінки України»; Всеукраїнська громадська організація «Союз експертів України»; Всеукраїнська громадська організація «Спілка оцінювачів землі»; Громадська організація «Всеукраїнська спілка експертів оцінювачів».

Вказані СРО здійснюють повноваження із громадського регулювання оціночної діяльності, яка регламентується Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» [14].

Новою сферою саморегулювання в Україні стало створення інституту саморегулювання щодо діяльності арбітражних керуючих, що було закріплено Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», який набув чинності 19.01.2013 р. Відповідно до Закону саморегулювальна організація арбітражних керуючих – це всеукраїнська громадська організація, що об'єднує арбітражних керуючих та виконує повноваження щодо громадського регулювання їхньої діяльності, такі як контроль за виконанням положень цього Закону й інших нормативно-правових актів у діяльності арбітражних керуючих, її членів; участь у розробленні нормативно-правових актів і заходах щодо питань відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом; участь у професійній підготовці арбітражних керуючих та підвищенні їх професійного рівня; участь у складі кваліфікаційної та дисциплінарної комісії; захист інтересів членів саморегулювальної організації арбітражних керуючих в органах державної влади й органах місцевого самоврядування; інформування суспільства про практику та проблемні питання у процедурах відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом; інші повноваження [15].

Нині в Україні діє чотири саморегулювальні організації арбітражних керуючих: Всеукраїнська громадська організація «Асоціація антикризового менеджменту» та Всеукраїнська громадська організація «Національна саморегулювальна організація арбітражних керуючих» (створені Наказом Міністерства юстиції України від 11.03.2013 р. № 406/5); Громадська організація «Всеукраїнська асоціація фахівців із питань відновлення платоспроможності та банкрутства» (згідно з Наказом Міністерства юстиції України від 02.07.2013 р. № 1305/5); Всеукраїнська громадська організація «Українська палата арбітражних керуючих» (згідно з Наказом Міністерства юстиції України від 14.08.2013 р. № 1698/5) [16].

Висновки. Саморегулювання як інститут, який признаний забезпечити ефективність функціонування і взаємодії стейкхолдерів фінансового ринку, має тривалу практику

використання у розвинених країнах. Саморегулювання має низку переваг перед державним регулюванням, таких як нижчий рівень бюрократизації, значно менше фінансове навантаження на державу, кращий контроль за збереженням балансу інтересів професійної спільноти та інтересів суспільства, залучення професійної спільноти до нормотворчого процесу, збільшення передумов для здорової конкуренції всередині професійної спільноти, зменшення (мінімізація) корупційних ризиків тощо.

Тому курс України в напрямі наслідування досвіду розвинених країн та перехід до саморегулювання у деяких сферах є обґрунтованим. Однак в Україні немає збалансованої концепції розвитку та законодавчо закріпленої єдиної моделі саморегулювання, побудованої на основоположних принципах діяльності саморегулювальних організацій, таких як незалежність від держави, наявність повноважень щодо контролю, рівність учасників, відкритість, участь у нормотворчому процесі та інше, єдиних для всіх СРО незалежно від сфер діяльності. Однак розвиток інноваційних напрямів фінансового сектору стимулює появу нових акторів – неприбуткових недержавних організацій. Все це висвітлює потребу у прийнятті уніфікованого нормативно-правового акта, який заклав би фундамент для розвитку саморегулювання в Україні.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Principles for Financial Market Infrastructures. CPSS-IOSCO. 2012. Retrieved from: <https://icsa.global/sites/ICSA%20Best%20Practices%20Consultation.pdf>
2. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 р.: постанова Національного банку України від 18.06.2015 р. № 391 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0391500-15>.
3. Еш С.М. Ринок фінансових послуг: підручник / С.М. Еш. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 400 с.
4. Насырова Г.А. Регулирование и саморегулирование страховой деятельности / Г.А. Насырова // Эффективное антикризисное управление. – 2010. – № 4 (63). – С. 5-11.
5. Заблоцький А. Саморегулювальні організації – це крок до «розумного регулювання» [Електронний ресурс] / А. Заблоцький. – Режим доступу: <http://brdo.com.ua/analytics/samoregulivni-organizatsiyi/>.
6. Асоціація «Українські фондові торговці» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aust.com.ua/Zvit.aspx>.
7. Професійна Асоціація учасників Ринків капіталу та Деривативів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pard.ua/>.
8. Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/about_uaib/vectors/about_association.html
9. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/activities/annual>
10. Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nfp.gov.ua/>.

11. Національна Асоціація Недержавних пенсійних фондів України та Адміністраторів Недержавних пенсійних фондів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.napfa.com.ua/>.
12. Українська асоціація адміністраторів пенсійних фондів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaapf.com/>.
13. Всеукраїнська асоціація кредитних спілок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vaks.org.ua/>.
14. Фонд державного майна України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.spfu.gov.ua/ua/content/spf-estimate-appraisers.html>
15. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992 року № 2344-XII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
16. Минюк Л.Д. Взаємодія саморегулівних організацій із державним органом з питань банкрутства щодо адміністративно-правового забезпечення діяльності арбітражних керуючих в Україні [Електронний ресурс] / Л.Д. Минюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – Вип. 31. – Т. 2. – 2015. – Режим доступу: <http://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/4474/19C.pdf>